

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 81

(Prot. Nr. 34, 6§)

2008. gada 30.jūlijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1678/08/10/5

Par SIA „TELE2 RETAIL” un SIA „DBA mobile” apvienošanos

Konkurences padome 2008.gada 16.jūnijā saņēma SIA „TELE2 RETAIL” (turpmāk tekstā – TELE2 RETAIL) un SIA „DBA mobile” (turpmāk tekstā – DBA) ziņojumu par apvienošanos (turpmāk tekstā – Ziņojums), kurā TELE2 RETAIL informēja, ka 01.02.2008. starp TELE2 RETAIL un DBA tika apstiprināts projekts līgumam, saskaņā ar kuru DBA atsavina TELE2 RETAIL trīs DBA piederošās mobilo tālruņu tirdzniecības vietas ar tirdzniecības vietās esošajiem un pirkuma līgumā norādītajiem DBA aktīviem.

Konkurences padome konstatēja, ka Ziņojuma noformēšanā nebija pilnībā izpildītas Ministru kabineta 2004.gada 26.oktobra noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk tekstā – Noteikumi) pielikuma 9.punktā noteiktās prasības, par ko Ziņojuma iesniedzējam tika paziņots Konkurences padomes 19.06.2008. vēstulē Nr.1634.

Konkurences padome 03.07.2008. saņēma atbildes vēstuli no Ziņojuma iesniedzēja, ar ko tika novērsti iepriekš konstatētie trūkumi. Tādējādi, pamatojoties uz Konkurences likuma 16.panta pirmo daļu, par pilna Ziņojuma iesniegšanas datumu tika uzskatīts 03.07.2008., par ko Konkurences padome informēja Ziņojuma iesniedzēju.

TELE2 RETAIL ir sabiedrība ar ierobežoto atbildību, kura reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003941901, tās juridiskā adrese – Mūkusalas iela 41b, Rīga.

DBA ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kura reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003833161, tās juridiskā adrese – Mūkusalas iela 41b-204, Rīga.

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

TELE2 RETAIL dalībnieki ir fiziska persona (49%) un SIA „Tele2 Holdings” (51%). TELE2 RETAIL pamata darbības veidi pēc vispārējās ekonomiskās darbības klasifikācijas¹ ir pārējā tirdzniecība specializētajos veikalos (52.48.) un citur neklasificēta dažāda komercdarbība (74.8). TELE2 RETAIL nav plānojusi mainīt darbības veidus.

SIA „Tele2 Holdings” realizē izšķirošo ietekmi TELE2 RETAIL, SIA „Tele2 Telecom”, SIA „Tele2 Billing” un SIA „Tele2”. Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē SIA „Tele2 Holdings”, TELE2 RETAIL, SIA „Tele2 Telecom”, SIA „Tele2 Billing” un SIA „Tele2” (turpmāk – Tele2 grupa) uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

DBA dalībnieks ir fiziska persona (100%). DBA pamata darbības veidi pēc vispārējās ekonomiskās darbības klasifikācijas² ir pārējā mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (52.48). DBA neplāno turpināt komercdarbību pēc darījuma ar TELE2 RETAIL mobilo tālrunu tirdzniecības tirgū.

DBA nerealizē izšķirošo ietekmi nevienā komercsabiedrībā.

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar 01.02.2008. apstiprināto pirkuma līguma projektu apvienošanās paredzēta TELE2 RETAIL iegādājoties trīs DBA piederošās mobilo tālrunu tirdzniecības vietas, kas atrodas t/c „Galerija Centrs”, Audēju ielā 16, t/c „Alfa”, Brīvības gatvē 372, Ģertrūdes ielā 10/12, ar tirdzniecības vietās esošajiem un pirkuma līgumā norādītajiem DBA aktīviem. Pirkuma līguma izpilde varētu tikt koriģēta, ja Konkurences padome aizliegtu apvienošanos vai uzliktu saistošos noteikumus apvienošanās dalībniekiem. Līguma realizācijas termiņš ir atkarīgs no pozitīva Konkurences padomes lēmuma saņemšanas. Pēc aktīvu pirkuma īpašumtiesības un kontroles struktūra pilnā apjomā pāries TELE2 RETAIL.

Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka tirgus dalībnieku apvienošanās ir: „tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot (...)”.

Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu, darījums starp TELE2 RETAIL un DBA ir uzskatāms par tirgus dalībnieku apvienošanos.

¹ Centrālās statistikas pārvaldes 2002.gada 28.decembra lēmuma Nr.51 pielikums.

² Turpat.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums, kas aprēķināts, ņemot vērā Noteikumu IV sadaļu "Apgrozījuma aprēķināšana", 2007.gadā bija lielāks par 25 miljoniem latu (*).

Līdz ar to plānotās apvienošanās dalībniekiem bija jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

4. Konkrētie tirgi un to izvērtējums

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu, konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Konkurences likuma 1.panta 5.punktā noteikts, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Konkurences likuma 1.panta 3.punktā noteikts, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Ziņojumā ir norādīts, ka apvienošanās ietekmētie konkrētās preces tirgi ir:

- mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgus;
- mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu tirgus;
- mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgus;
- mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgus.

Ziņojumā kā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir norādīta Latvijas Republika.

Tiešie apvienošanās dalībnieki - TELE2 RETAIL un DBA darbojas mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū, līdz ar to apvienošanās ir uzskatama par horizontālo apvienošanos. Bet ņemot vērā to, ka TELE2 RETAIL un citi Tele2 grupas uzņēmumi ir viens tirgus dalībnieks, kas ir vertikāli integrēts, šī apvienošanās ir vērtējama arī vertikālā aspektā.

Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī iepriekšējo lietu izskatīšanas praksi³, Konkurences padome uzskata, ka apvienošanās rezultātā ietekmētie tirgi ir mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijas Republikā, mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu tirgus Latvijas Republikā, mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgus Latvijas Republikā, mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgus Latvijas Republikā.

³ Konkurences padomes 05.04.2006. lēmums Nr.30 lietā Nr.1767/05/10/8 "Par tirgus dalībnieku apvienošanos", 4.punkts, http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2006/A30_0504.pdf; Konkurences padomes 27.12.2007. lēmums Nr.183 lietā Nr.2930/07/10/22 „Par tirgus dalībnieku apvienošanos”, 4.punkts, http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2007/A183_2712.pdf;

4.1. Mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgus

Mobilo sakaru pakalpojumu tirgū no apvienošanās dalībniekiem darbojas SIA „Tele2”. Konkrētā tirgus dalībnieki ir mobilo sakaru operatori. Mobilo sakaru pakalpojumi ietver mobilās vietējās balss telefonijas pakalpojumus, starptautiskos balss telefonijas pakalpojumus, datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus, nomāto līniju pakalpojumus, interneta piekļuves pakalpojumus un televīzijas un skaņas izplatīšanas pakalpojumus. Šajā lietā Konkurences padome nevērtē minētos atsevišķo pakalpojumu tirgus, jo šādam dalījumam nav nozīmes apvienošanās ietekmes novērtēšanā. SIA „Tele2” konkurenti mobilo sakaru pakalpojumu tirgū ir SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Bite Latvija”, A/S „Telekom Baltija”⁴. Konkurences padome savā praksē nav konstatējusi, ka kāds no mobilo sakaru operatoriem atrastos dominējošajā stāvoklī konkrētajā tirgū⁵.

Tele2 grupai pašlaik pieder mobilo tālruņu aparātu/ pieslēgumu izplatīšanas tīkls, un šīs apvienošanās rezultātā šis tīkls palielināsies par trīs tirdzniecības vietām Rīgā. Ņemot vērā to, ka arī pirms apvienošanās darījuma DBA mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanai izmantoja tikai SIA „Tele2” mobilo sakaru tīklu, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā SIA „Tele2” nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis konkrētajā tirgū, kā arī netiks būtiski samazināta konkurence.

4.2. Mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu tirgus

Savā iepriekšējā lietu izskatīšanas praksē⁶ Konkurences padome definēja mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu tirgu Latvijas Republikas teritorijā, kura dalībnieki ir mobilo sakaru operatori. No apvienošanās dalībniekiem šajā tirgū darbojas SIA „Tele2”. Patērētāji mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu var saņemt pa dažādiem izplatīšanas kanāliem (mobilo sakaru komersantu klientu apkalpošanas servisa centri, specializētie mobilo tālruņu tirgotāji, preses izplatīšanas komercsabiedrības u.c.). Katram mobilo sakaru operatoram ir savi izplatītāji vai dīleri, kas tirgo šā operatora pastāvīgos pieslēgumus un vienlaicīgi arī mazcenā vai subsidētos tālruņus. Pastāv dīleri, kas izplata dažādu mobilo sakaru operatoru pieslēgumus.

Tirgus dalībniekiem ir ierobežotas iespējas konkurēt pieslēguma pārdošanas pakalpojumu tirgū, jo gan pakalpojuma saturu, gan cenas, gan kvalitāti nosaka un nodrošina mobilo sakaru komersants.

⁴ Konkurences padomes 27.12.2007. lēmums Nr.183 lietā Nr.2930/07/10/22 „Par tirgus dalībnieku apvienošanu” 4.2.punkts, http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2007/A183_2712.pdf;

⁵ Konkurences padomes publiskais ziņojums par fiksētās un mobilās balss telefonijas tirgus uzraudzību, http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP007Balsstelefonija.pdf; Konkurences padomes 30.05.2007. lēmums Nr.48 Par lietas neierosināšanu „Par AS „Telekom Baltija” 19.03.2007. iesniegumu Nr.2.22-02/012 „Par SIA „Tele2” piedāvāto sarunu tarifu neatbilstību noteiktajiem starpsavienojuma tarifiem”, http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2007/D48_3005.pdf.

⁶ Konkurences padomes 27.12.2007. lēmums Nr.183 lietā Nr.2930/07/10/22 „Par tirgus dalībnieku apvienošanu”, 4.punkts.

TELE2 RETAIL un DBA mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanai izmanto tikai SIA „Tele2” mobilo sakaru tīklu. TELE2 RETAIL un DBA ir SIA „Tele2” dīleri, ar kuriem SIA „Tele2” ir noslēdzis atsevišķu sadarbības līgumu, kurš nav uzskatāms par ekskluzīvu.

TELE2 RETAIL Rīgā ir desmit tirdzniecības vietas, Liepājā – divas, Preiļos – viena, Daugavpilī – divas, Jēkabpilī – viena, Rēzeknē – divas, Cēsīs – viena, Jelgavā – divas, Valmierā – viena, Talsos – viena, Ventspilī – divas, Jūrmalā – viena, Dobelē – viena, Ludzā – viena, Bauskā – viena, Saldū – viena, kurās tiek izmantots zīmols Tele2.

DBA ir trīs tirdzniecības vietas Rīgā, kurās tiek izmantots zīmols – Tele2 (t/c „Galerija Centrs”, Audēju ielā 16; t/c „Alfa”, Brīvības gatvē 372; Ģertrūdes ielā 10/12). Ārpus Rīgas DBA nav mobilo tālruņu tirdzniecības vietas.

SIA „Tele2” pēcapmaksas pieslēgumu un subsidētos mobilos tālruņus izplata arī SIA „ITEC”, SIA „Aivas Grupa”, SIA „Linkbalts”, SIA „Guron” u.c., bet kopā astoņpadsmit komercsabiedrības. Savukārt pirmsapmaksas pieslēgumu – vēl divdesmit viena komercsabiedrība, kas darbojas saskaņā ar SIA „Tele2” noslēgto līgumu, un apmēram 1 500 komercsabiedrības, kas SIA „Tele2” pirmsapmaksas produktus iegādājas pie SIA „Tele2” izplatītājiem. Ziņojumā ir norādīts, ka SIA „Tele2” nav ekskluzīvu līgumu ar dīleriem un izplatītājiem. Līdzīgi, kā SIA „Tele2”, arī citiem mobilo sakaru operatoriem ir savi dīleru tīkli (skat. Konkurences padomes 05.04.2006. lēmumu Nr.30 Par tirgus dalībnieku apvienošanas lietā Nr.1767/05/10/8 „Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „DT Mobile” 23.12.2005. iesniegumu par apvienošanu”).

Nemot vērā augstāk minēto, Konkurences padome uzskata, ka apvienošanās neietekmēs konkurences apstākļus mobilo sakaru pieslēgumu nodrošināšanas pakalpojumu tirgū.

4.3. Mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgus

Mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū no apvienošanās dalībniekiem darbojas gan TELE2 RETAIL, gan DBA. Abiem tirgus dalībniekiem lielākais mobilo tālruņu piegādātājs ir Nokia (Somija), kas piegādā aptuveni 41% mobilo tālruņu (apgrozījums), kurus TELE2 RETAIL un DBA realizē mazumtirdzniecībā. Tāpat DBA realizē mobilos tālruņus ar zīmoliem SONY, LG, SAMSUNG, SIEMENS.

Pēc Ziņojumā sniegtās informācijas, tirgus dalībnieku apgrozījums mobilo tālruņu mazumtirdzniecībā katru gadu pieaug. Par lielākajām komercsabiedrībām, kas darbojas mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū ir uzskatāmas SIA „DT Mobile” un SIA „Tele2”. Ar mobilo tālruņu mazumtirdzniecību nodarbojas vairāk kā trīsdesmit komercsabiedrību. Lielākie mobilo tālruņu mazumtirgotāji realizē arī mobilo sakaru operatoru piegādātos tālruņus, kuru lielāka daļa ir mazcenas vai subsidētie tālruņi, kas izmantojami tikai konkrēto operatoru tīklos. Vienlaicīgi Ziņojumā norādīts, ka uzsākt darbību mazumtirdzniecības tirgū var jebkura jauna komercsabiedrība bez ievērojamiem papildu ieguldījumiem.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu, kā arī Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju apvienošanās rezultātā TELE2 RETAIL tirgus daļa mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū palielināsies par mazāk nekā 10% (*). Ņemot vērā to, ka TELE2 RETAIL ir plānotais SIA „Tele2” klientu servisa centru pārņēmējs, tā tirgus daļa konkrētajā tirgū kopā būs mazāka par 40% (*).

Līdz ar to Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā TELE2 RETAIL nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū, kā arī netiek samazināta konkurence tajā.

4.4. Mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgus

SIA „Tele2” darbojas mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgū, tirgojot mobilos tālruņus komercsabiedrībām, kas veic SIA „Tele2” pieslēgumus. DBA un TELE2 RETAIL mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgū nedarbojas.

Saskaņā ar Ziņojumā ietvertu, kā arī Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju SIA „Tele2” tirgus daļa mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgū ir mazāka par 20%. SIA „Tele2” piegādā TELE2 RETAIL un DBA gandrīz visu mobilo tālruņu apjomu, ko TELE2 RETAIL un DBA realizē tālāk mazumtirdzniecībā.

Konkurences padome uzskata, ka TELE2 RETAIL un DBA apvienošanās neietekmēs konkurences apstākļus mobilo tālruņu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas Republikā.

5. Apvienošanās izvērtēšana

Konkurences likuma 16.panta trešā daļa nosaka, ka: „Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Konkurences padome var atļaut šādu apvienošanos, nosakot tirgus dalībniekam saistošus noteikumus, kuri novērš apvienošanās negatīvās sekas attiecībā uz konkurenci.” Konkurences likuma 16.panta ceturrtā daļa nosaka, ka: „Ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, Konkurences padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos”.

Konkurences padome uzskata, ka TELE2 RETAIL mobilo tālruņu un pieslēgumu izplatīšanas tīkla paplašināšanas par trīs tirdzniecības vietām rezultātā nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis mobilo tālruņu mazumtirdzniecības tirgū, un konkurence tajā netiks samazināta. Paziņota apvienošanās, vērtējot to no vertikālā aspekta, nevar radīt draudus konkurencei, jo Tele2 grupas uzņēmumi neatrodas dominējošā stāvoklī nevienā no ietekmētajiem tirgiem, apvienošanās nevar izraisīt vai veicināt kāda ietekmētā tirgus noslēgšanu.

Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis, kā arī nevar tikt samazināta konkurence mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgū Latvijas Republikā, mobilo sakaru pieslēguma nodrošināšanas pakalpojumu tirgū Latvijas Republikā, mobilo

tālrunu mazumtirdzniecības tirgū Latvijas Republikā, mobilo tālrunu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas Republikā

Līdz ar to saskaņā ar Konkurences likuma 16.panta ceturto daļu, apvienošanās ir atļaujama.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, kas paredzēta SIA „TELE2 RETAIL” iegūstot SIA „DBA mobile” aktīvus - trīs SIA „DBA mobile” piederošās mobilo tālrunu tirdzniecības vietas.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

R.Jonītis